

**D. D. Emanuelis Gonzalez Tellez, In Inclyta Salmanticensi
Academia Collegii Majoris Conchensis Alumni, &
antiquioris vespertinæ Sacrorum Canonum Cathedræ
propriarii Interpretis; in Pinciano Sanctæ ...**

Additis Notis uberioribus ab Historia, & Chorographia

Complectens Librum Tertium

González Téllez, Emanuel

Francofurti Ad Moenum, 1690

Capvt XIV. Idem (a) Burdegalensi Archiepiscopo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74526](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74526)

tionem excusatur ab onere celebrandi, possit celebrare; quæ omnia huic textui non male an-
pro se, vel pro alio, accepto stipendio Missam necuntur.

CAPVT XII.

Idem Vigor. (a) Episcopo.

DE monachis autem, qui vicarios parochialium Ecclesiarum in tantum gravant,
ur (b) hospitalitatem tenere non possint, nec honestam sustentationem habere,
eam curam & providentiam habeas, quod ad præsentationem monachorum nullum
recipias, nisi ei tantum de beneficiis ecclesiasticis coram te fuerit assignatum, unde ju-
ra Episcopalia possit persolvere, & congruam, atque sufficientem sustentationem habere.
Illis autem sacerdotibus, quibus à te, vel prædecessoribus tuis in Ecclesiis mona-
chorum cura est animarum commissa, eam subtrahere non poteris, nisi ipsis à mona-
chishonestia, & sufficiens sustentatio fuerit assignata.

NOTÆ.

referri partem textus in cap. meminimus, de appel.
ubi jam id notavi.

(a) Vigor. Ita etiam legitur in prima colle-
tione, sub hoc tit. cap. 14. ubi additur pars
capitis meminimus; unde constat in præfenti,
(b) Hospitalitatem.] Valde consonat textus in
cap. 2. de supplend. neglig. ubi quæ ad hunc tex-
tum spectant, adduxi, & in c. avaritia 10. hoc tit.

CAPVT XIII.

Idem (a) Salernit. Archiepiscopo.

AD hæc, licet consuetudo illa non sit consona rationi, secundum quam clericus, si
à Kal. Mart. usque ad Kal. Novembris decesserit, totum fructum beneficii, quod
debet anno illo percipere, secundum suam voluntatem largitur: quia tamen in mul-
tis Ecclesiis observatur, eam satis in Episcopatu tuo poteris tolerare, præsertim si cle-
ricus, in decessu suo gravetur onere debitorum. Illud est omnino rationi contra-
rium, ut unus clericus in una Ecclesia, vel in diversis Ecclesiis Archidiaconatum &
(b) Decanatum obtineat, cum singula officia in Ecclesiis assiduitatem exigant per-
sonarum.

NOTÆ.

cum tu, de usur. aliam in cap. 4. de cohabit. clericis.

(a) Salernit. Ita legitur in prima collectione,
sub tit. de excess. c. 7. ubi additur pars capi-
tis tuos, & infra: sed legendam esse, cum tu, &
infra, jam notavi Antonius August. in ipso textu,
unde cognoscitur priorem partem extare in cap.
(b) Archidiaconatum & Decanatum.] Nisi ex
dispensatione Pontificia, ut in cap. tua, de cle-
ric. non resident. ubi notavi, aliàs nemo po-
test obtinere utramque dignitatem. Commen-
tarium hujus textus dabimus in cap. de multa, hoc
titul.

CAPVT XIV.

Idem [a] Burdegalensi Archiepiscopo.

PRæterea de Arch. G. qui in tua, & Tolosana Ecclesia (b) Archidiaconus sit con-
stitutus, in utraque (c) regulariter professus, collectis illis, quæ in Archidiaconatu
Ecclesie tuæ colligere potest, præter conscientiam tuam Tolosam regreditur, &
ibi per annum, vel eo amplius moratur: prudentiæ tuæ significamus, ut eundem
G. si res ita se habet, altero, quem maluerit, Archidiaconatu, oc. & ap. celi facias
esse contentum.

NOTÆ.

post Concilium Lateran. p. 24. cap. 5. ubi extat
integra hujus textus: ejus prior pars extat in c. 2.
qui matrimonium accusare, in 1. collect. Burdigala
civitas Gallie est, supra Garumnam flumen, ad
N mare

(a) Burdegal. Ita etiam legitur in prima colle-
tione, sub tit. de excess. Prælat. cap. 4. &
D. D. Gonzal. in Decretal. Tom. III. Pars I.

mare Oceanum, ut refert Pappirus Mafon. *in de-
fcript. Callia per flumina, fol. 553.* Prima provin-
cia Aquitania, Burdegala est, ita dicta, ut ait
D. Iſidorus *lib. 18. etymol.* quod Burgos Gallos
primum colonos habuerit: plura de ejus ſitu, &
antiquitate tradit Chenu *in chron. fol. 411.* habet
Eccleſiam Cathedralem dicatam ſancto Andree,
de cujus Primatu egi *in cap. final. de majorit. &
obed.* Gaufrido, ſeu Geufrido ejus Præſuli miſſa
eſt præſens decifio.

(b) *Archidiaconus.*] Juxta conſuetudinem Gal-
lie in præſenti relatam, & jam notavi *in cap.
tua 8. de cleric. non reſid.*

2. (c) *Regulariter.*] Olim enim in utraque Eccleſia
Metropolitana, Burdegalenſi videlicet, & To-
loſana, canonici vitam regularem profiteban-
tur, juxta regulam D. Auguſtini. De Burdega-
lenſi ita ex Vicentio, & Antonio *in vita Caroli*

Mag., cap. 29. refert: *Beatum namque Rolan-
dum ſuper diuamulas, ſapeto aureo ſubveſtimu,
palis lectum, uſque ad Blavium Carolus deſerri
fecit, & in Beati Romani Baſilica, quam olim ipſe
ædificaverat, Canonicoſque regulares intromiſerat,
honorifice ſepelivit.* Que verba de ipſa Eccleſia
Burdegal. exponit Pennotus *lib. 2. hiſtor. canonic.
regul. cap. 33. n. 11.* Tolofanam Eccleſiam etiam
ulque ad annum 1500. Canonicoꝝ regularium
ſuiſſe liquet *ex cap. in cauſis, de elect. & ex chron.
Toloſan. ubi legitur, quod Carolus Magnus circa
annum 890. in medio civitatis poſuit monaſte-
rium, conſtituens ibi ſedam Archiepiſcopalem:*
refert Pennotus *d. cap. 33. num. 20.* Unde Archidia-
conus, de quo in præſenti, in utraque Eccleſia
viram regularem fecerat, profeſſus que erat. Com-
mentarium hujus textus dabimus infra *in cap.
de multa.*

CAPVT XV.

Alexand. III. (a) Januenſi Epifcopo

Cum non ignores, quod una Eccleſia (b) unius debeat eſſe ſacerdotis, mirabile geri-
mus, & indignum, ſi uni perſonæ locum in pluribus Eccleſiis velis concedere,
& in Epifcopatu tuo inducere conſuetudinem (c) Gallicanæ Eccleſiæ, quæ cum unum
ad plura recipiat beneficia, contra ſacrorum canonum inſtituta, non comprobatur à
nobis, licet non poſſit (d) præ multitudinem delinquentium emendari. Cum igitur nun-
tius illius præſbyteri, qui in duabus Eccleſiis locum habere conatur, & quidam cle-
rici Eccleſiæ ſancti G. de Raballo, in qua locum ſe habere dicebant, ad præſentiam
noſtram acceſſerint: nos attendes non eſſe conveniens, vel honeſtum, ut idem
preſbyter locum in duabus Eccleſiis habeat, volumus, & mandamus, quatenus illo
beneficio, quod habet, faciatis eum manere contentum. Quod ſi forte Archipreſby-
ter, & clerici alterius Eccleſiæ in eum conſenſerint, eis nunc diſſidentibus, cum ipſo-
rum ſcandalo non debeat locum in ipſa Eccleſia, vel quærere, vel habere.

NOTÆ.

1. (a) *Januenſi.*] Januenſi, legitur in ſecunda col-
lectione, *ſub hoc tit. cap. 1.* Sed idem eſſe Jan-
nuam, ac Genuam, jam ſuprà notavi *in c. 21. de
elect.* ubi nonnulla de hac Eccleſia congeſſi.
2. (b) *Unius debet.*] Ita ut nec plures ad eam
eligi debeant, juxta adducta *in cap. majoribus,
hoc tit.* nec unus ad plures, ut in hoc textu do-
cetur.
3. (c) *Gallicana.*] Ut notavi *in cap. antecedenti.*
(d) *Præ multitudine.*] Eſt enim tam tituta,
quàm certum, mitius agendum eſſe cum multi-
tudo deliquit, aliquidque ſeveritati detrahen-
dum, cum non hujus, aut illius periculum,
ſed multorum jacet ſtrages; magisque tunc mo-
nendo, ac minando, quàm puniendo agi debe-
re, ut ex Sanctis Patribus probat Gratianus
*in cap. conſtineretur, 50. diſtinct. cap. ordina-
tiones, cum ſequent. 13. queſt. 4.* & pluribus ra-
tionibus adſtruit Farinacius, & Tiraquel. *de
pœnis temper. cauſa 47.* adducentes verſum illum:

*Per populum multum crimen pertranſit in-
ultum.*

Cui convenit Seneca *lib. 2. de ira, cap. 10. ibi:*
*In ſingulos ſeveritas Imperatoris diſtinguitur; ac
neceſſaria venia eſt, ubi totus deſeruit exercitus: nam
licet non tollat culpam, nec iram ſipientis turba pec-
cantium; intelligit tamen quàm iniquum ſit, & pe-
riculoſum irarſci publico vitio.* Sic etiam Scipio
Africanus ſeditione inter milites orã, in eos
tantùm, à quibus initium tumultus cœperat,
animadvertendum cenſuit, dicens, ita fieri poſſe,
ut pœna ad paucos, exemplum ad multos per-
veniret: referente Plutarcho *in Scipione.* Illuſtrat
D. Joannes Solorzanus *embl. 75. in fine.* Sed ſi
multitudo in ſuo ſcelere perſeveret, aut deli-
ctum commiſſum ſædiſſimum, graviffimumque
ſit, tunc totam quoque puniri poſſe, & deleri ſo-
lere, conſtat ex generali Sodomorum punitione,
& illa, quam Moyses propter peccatum idolola-
triæ in viginti duo millia hominum fecit. Com-
mentarium hujus textus reperies *in cap. de multa,
hoc tit.*

CAPUT